

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Izabela Gruszkowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Lucyna Śliwa

po rozpoznaniu w dniu 07 października 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa E. L.

przeciwko (...) Spółce z o.o. w K.

przy udziale interwenienta ubocznego (...) w W.

o ustalenie i zapłatę

I. Zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w K. na rzecz powódki E. L.:

1. 80 000 złotych (osiemdziesiąt tysięcy) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 26.01.2009r. do dnia zapłaty,

2. 50 131 złotych (pięćdziesiąt tysięcy sto trzydzieści jeden) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 26.01.2009r. do dnia zapłaty,

3. 10 132 złote (dziesięć tysięcy sto trzydzieści dwa) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 26.01.2009r. do dnia zapłaty;

4. tytułem renty:

- 2 150 złotych (dwa tysiące sto pięćdziesiąt) z ustawowymi odsetkami od dnia 01.02.2009r. do dnia zapłaty,

- 2 150 złotych (dwa tysiące sto pięćdziesiąt) z ustawowymi odsetkami od dnia 01.03.2009r. do dnia zapłaty,

- po 2 103 złote (dwa tysiące sto trzy) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od marca do grudnia 2009r. z ustawowymi odsetkami licznymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,

- po 2 074 złote (dwa tysiące siedemdziesiąt cztery) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od stycznia do grudnia 2010 r. z ustawowymi odsetkami licznymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,

- po 1 973 złote (jeden tysiąc dziewięćset siedemdziesiąt trzy) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od stycznia do sierpnia 2011 roku z ustawowymi odsetkami licznymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,

- po 1 945 złote (jeden tysiąc dziewięćset czterdzieści pięć) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od września do grudnia 2011 r. z ustawowymi odsetkami licznymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,

- 1 881 złotych (jeden tysiąc osiemset osiemdziesiąt jeden) z ustawowymi odsetkami od 01.02.2012r. do dnia zapłaty,
- 1 881 złotych (jeden tysiąc osiemset osiemdziesiąt jeden) z ustawowymi odsetkami od dnia 01.03.2012 r. do dnia zapłaty,
- po 1 818 złotych (jeden tysiąc osiemset osiemnaście) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od marca do grudnia 2012 r. z ustawowymi odsetkami liczonymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,
- 1 549 złotych (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć) z ustawowymi odsetkami od dnia 01.02.2013r. do dnia zapłaty,
- 1 549 złotych (jeden tysiąc pięćset czterdzieści dziewięć) z ustawowymi odsetkami od dnia 01.03.2013 r. do dnia zapłaty,
- po 1 552 złote (jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt dwa) za każdy kalendarzowy miesiąc okresu od marca do września 2013 r. z ustawowymi odsetkami liczonymi od 1 dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty,
- po 600 złotych (sześćset) miesięcznie na przyszłość począwszy od miesiąca października 2013 r. płatnej do końca każdego następującego po sobie miesiąca z ustawowymi odsetkami od 1dnia miesiąca po miesiącu za który renta przysługuje do dnia zapłaty.

II. Ustala odpowiedzialność strony pozwanej (...) spółki z o.o.

w K. za skutki mogące wystąpić w przyszłości na zdrowiu powódki E. L. w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 13 stycznia 2006r.

III. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

IV. Zasądza od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w K. na rzecz powódki E. L. 3 600 złotych (trzy tysiące sześćset) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

V. Nakazuje pobrać od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w K. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 8 280 złotych (osiem tysięcy dwieście osiemdziesiąt) tytułem zwrotu części opłaty od pozwu od uiszczenia, której powódka była zwolniona i kwoty 1 331,28 złotych (jeden tysiąc trzysta trzydzieści jeden 28/100) tytułem zwrotu wydatków.

VI. Kosztami postępowania w pozostałym zakresie obciąża Skarb Państwa.

VII. Nie obciąża powódki kosztami postępowania na rzecz strony pozwanej i interwenienta ubocznego od oddalonego powództwa.

Sygn. akt VII P 3/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 13 października 2014r.

Powódka E. L. pozwem z dnia 13 stycznia 2009r. domagała się zasądzenia na jej rzecz od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w K. następujących kwot:

- 50.131 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia;

- renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 2.493,95 zł miesięcznie płatnej do ostatniego dnia kalendarzowego każdego miesiąca, począwszy od 13 stycznia 2006r. (data ta została następnie sprecyzowana jako 13 stycznia 2009r. a.s k- 1293.) wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności ;

- renty z tytułu utraty zdolności do pracy zarobkowej od stycznia 2009r. w wysokości 2.200 zł miesięcznie płatnej do ostatniego dnia kalendarzowego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności;

- 18.180,14 zł tytułem utraconych zarobków za okres od 13 stycznia 2006r. do dnia wytoczenia powództwa wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty;

- 10.600 zł tytułem skapitalizowanej renty;

- 250.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu pozwu do dnia zapłaty.

Ponadto powódka wniosła o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki mogące wystąpić na jej zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy jakiemu uległa w dniu 13 stycznia 2006r.

(pозew k. 2 – 10, pismo powódki z dnia 17.04.2014r. k. 1291 – 1304 a.s.)

Uzasadniając zgłoszone roszczenia powódka wskazała, że w dniu 13 czerwca 2006r. uległa wypadkowi przy pracy, za które to zdarzenie całkowitą odpowiedzialność w oparciu o art. 415 k.c. ponosi strona pozwana. W tym bowiem dniu wykonując swoje normalne obowiązki pracownicze tj. przenosząc w pomieszczeniu sekretariatu, gdzie pracowała dokumenty, zahaczyła nogą o leżące na podłodze i w żaden sposób niezabezpieczone przewody, co spowodowało jej upadek. W następstwie upadku doznała uszkodzenia prawego nadgarstka oraz uszkodzenia prawego kolana. Od momentu wypadku powódka jest poddawana stałemu leczeniu, nie była i nie jest w stanie wykonywać żadnej pracy. Zdaniem powódki utraciła możliwość zarobkowania, zaś rokowania co do poprawy stanu zdrowia są niepewne.

Urazy jakich doznała spowodowały konieczność poddania się powódki kilku zabiegom operacyjnym (na dzień wniesienia pozwu były to trzy zabiegi), a ponadto podlega ona stałym zabiegom rehabilitacyjnym. Urazy jakich doznała wpłynęły także na nasilenie się objawów astmy oskrzelowej, na którą powódka cierpiała, gdyż osłabieniu uległa odporność organizmu. Ponadto z uwagi na silną alergię powódka nie może przyjmować leków niesterydowych, co wpływa na wzrost kosztów leczenia chorób współistniejących.

Skoro rokowania powódki, co do poprawy stanu zdrowia są niepewne, to w jej ocenie zasadnym jest ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki mogące wystąpić na jej zdrowiu w przyszłości. Dochodzona kwota 50.131 zł, to łączne koszty poniesione przez powódkę w związku z leczeniem.

W związku z urazem jakiego powódka doznała w wyniku wypadku przy pracy zwiększyły się jej potrzeby i wysokość poniesionych z tego tytułu miesięcznych kosztów, to kwota 2.493,95 zł. Jest to koszt konsultacji lekarskich, środków opatrunkowych, lekarstw, zabiegów rehabilitacyjnych, przejazdów na zabiegi i konsultacje, pomocy domowej.

Powódka wskazała, że gdyby pracowała otrzymywałaby wynagrodzenie około 3.000 zł. Otrzymywana z ZUS renta wynosi 813 zł. Różnica pomiędzy tymi kwotami, to około 2.200 złotych. Zdaniem powódki nie jest ona zdolna do pracy. Na skutek wypadku zmniejszyły się dochody powódki w porównaniu z wcześniej uzyskiwanymi zarobkami.

Za 2007r. dochody uległy zmniejszeniu o kwotę 4.520,14 zł, a za 2008r. o kwotę 13.660 zł, co w sumie dają kwotę 18.180,14 zł dochodzoną pozwem.

Urazy będące następstwem wypadku spowodowały konieczność przeprowadzenia kilku zabiegów operacyjnych, powódka jest poddawana stałej rehabilitacji (zabiegi te są bolesne), nasiliły się objawy astmy, co bardzo pogarsza jej komfort życia, odczuwa ciągły ból, którego leczenie ze względu na ograniczenia w możliwości zażywania leków

przeciwbólowych (z uwagi na alergię) jest ograniczone. Doznany uraz uniemożliwia prawidłowe funkcjonowanie prawej ręki, co ogranicza jej samodzielność i powoduje konieczność korzystania z pomocy osób trzecich, przy wykonywaniu zwykłych czynności życia codziennego, jak zakupy, sprzątanie. Powódka nie może także prowadzić samochodu. Uzasadnia to roszczenie o zadośćuczynienie, które w ocenie powódki nie jest wygórowane.

Uzasadniając roszczenie o skapitalizowaną rentę w wysokości 10.600 zł powódka wskazała, że musi z uwagi na ograniczenia sprawności prawej ręki zakupić odpowiednią klawiaturę komputerową oraz samochód z automatyczną skrzynią biegów.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie pozwu jako przedwczesnego oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania (k.48 – 52 a.s.).

Zdaniem strony pozwanej roszczenia dochodzone przez powódkę mogą być ewentualnie zgłaszane dopiero po ustaleniu przez organ rentowy uszczerbku na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem przy pracy i przyznaniu ewentualnie jednorazowego odszkodowania. Organ rentowy w 2008r. odstąpił od rozstrzygnięcia wniosku powódki, co do odszkodowania wskazując, że może to nastąpić dopiero po zakończeniu leczenia oraz rehabilitacji i przedłożeniu przez powódkę zaświadczenia od lekarza o aktualnym stanie zdrowia.

W ocenie strony pozwanej odpowiedzialność cywilna pracodawcy w postępowaniu przed sądem pracy ma charakter uzupełniający w stosunku do świadczeń, jakie pracownik uzyskał z tytułu ubezpieczeń społecznych, które to świadczenia mają charakter ryczałtowy. Powódka nie może zatem dochodzić roszczeń odszkodowawczych oraz rent na podstawie art. 444 k.c. przed rozpoznaniem jej roszczeń o świadczenia przysługujące na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych – Dz.U. 2002.199.1673 ze zm.

Oznacza to, w ocenie strony pozwanej, że powództwo jako przedwczesne winno podlegać oddaleniu. Strona pozwana podniosła także, że powódka przyczyniła się do powstania wypadku, jak również wysokość dochodzonych roszczeń nie znajduje uzasadnienia

w okolicznościach faktycznych sprawy. Powódka mogła leczyć się w ramach świadczeń przewidzianych w NFZ i koszty leczenia prywatnego nie powinny obciążać strony pozwanej. Strona pozwana nie może także odpowiadać za leczenie schorzeń samoistnych powódki tj. astmy oskrzelowej.

W toku postępowania interwencję uboczną po stronie pozwanej zgłosił (...) w W.. Wniósł o oddalenie powództwa i podtrzymał wszystkie twierdzenia i wniosku zawarte w odpowiedzi na pozew.

(zgłoszenie interwencji ubocznej – pismo z 20.05.2009r. k. 512 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka ukończyła w 1996r. szkołę średnią Technikum Odzieżowe dla Dorosłych i uzyskała zawód – technik odzieżowy o specjalności krawiectwo lekkie. Po ukończeniu szkoły powódka pracowała:

- od 15.07.1996r. do 20.09.1996r. jako sprzedawca w ramach 1/2 etatu,
- od 23.02.1998r. do 28.02.1999r. jako tele agent,
- od 10.05.2000r. do 10.08.2000r. na pełny etat jako sprzedawca.

Posiada powódka prawo jazdy kategorii B.

(dowód: akta osobowe teczka A świadectwa pracy, dyplom ukończenia szkoły).

W dniu 2.01.2003r. powódka została zatrudniona u strony pozwanej, początkowo na okres próbny a następnie od 1.04.2003r. na czas nieokreślony jako referent ds. administracyjnych. Do zakresu obowiązków powódki należała obsługa sekretariatu – m.in. przyjmowanie interesantów, przyjmowanie, selekcjonowanie i wysyłania korespondencji, obsługa urządzeń (faksy, kopiarki, komputery, telefony).

Od 1.12.2004r. powierzono powódce stanowisko samodzielnego referenta ds. administracyjnych. W grudniu 2005r. przyznano powódce nagrodę w wysokości 1.500 zł za wzorowe wypełnianie obowiązków i zaangażowanie w wykonywaniu zadań.

(dowód: akta osobowe teczka B).

W dniu 13 stycznia 2006r. powódka około godz. 15.30, idąc z dokumentami drogą komunikacyjną pomiędzy ścianą a ladą w pomieszczeniu, gdzie pracowała, potknęła się o leżące dwa przewody telefoniczne i upadła na podłogę. Przewody leżące na podłodze nie były zabezpieczone żadną listwą ani przymocowane do podłogi. Nie była zachowana szerokość przejścia ewakuacyjnego pomiędzy ścianą a ladą kancelarii z lewej strony, która powinna wynosić min. 0,8m.

(dowód: protokół powypadkowy k.63-73 wraz załącznikami, zeznanie powódki k 744 -745 , zeznanie świadka P. K. k- 533 – 535).

Po wypadku powódka odczuwała ból na całym ciele, w szczególności prawej ręki oraz obu kolan. W dniu zdarzenia nie skorzystała z pomocy lekarskiej. W związku z nasileniem bólu w lewym kolanie wykonała w dniu 18.01.2006r. badanie USG lewego stawu kolanowego i w dniu 19.01.2006r. była na wizycie u lekarza chirurga ortopedy. Ortopeda stwierdził objawy uszkodzenia więzadła pobocznego przysródkowego pierwszego stopnia, stłuczenia kłykci lewej kości udowej oraz zalecił tabletki Arthyl, Fastum, Aspica i krioterapię lub fonoforezę lub magnetronik. Powódka nie miała zwolnienia lekarskiego, świadczyła pracę u strony pozwanej.

(dowód: protokół powypadkowy k.63 - 73 , zeznania powódki k. - 745 – 746)

Od 30.01.2006r. do 4.02.2006r. powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z zapaleniem zatok. Po ok. 2 tygodniach u powódki pojawił się silny ból i obrzęk prawego nadgarstka dłoni, na którą upadła w pracy.

W dniu 13.02.2006r. powódka korzystała z porady u lekarza chirurga ortopedy, u którego była już w dniu 19.01.2006r. Stwierdził on u powódki stłuczenie pourazowe powypadkowe prawego nadgarstka – ganglion, który został zakwalifikowany do leczenia operacyjnego.

W związku z nasileniem dolegliwości bólowych i pojawieniem się obrzęku powódka wykonała RTG i USG nadgarstka prawej ręki i udała się w dniu 23.02.2006r. do lekarza w Klinice (...) w W.. Rozpoznał on pęknięcie kości łódeczkowatej prawego nadgarstka bez przemieszczenia, uszkodzenie torebki prawego stawu promieniowo – nadgarstkowego z obecnością przestrzeni płynowej w tkance podskórnej łączącej się ze stawem oraz cechy uszkodzenia rogu tylnego łąkotki przysródkowej lewego kolana. Zalecono unieruchomienie prawego nadgarstka w stabilizatorze przez okres 4 tygodni i następnie kontrolę RTG i wykonanie badania NMR i RTG.

(dowód: protokół powypadkowy k- 63-73, zeznanie powódki k- 747).

Powódka otrzymała zwolnienie lekarskie od 23.02. do 24.02.2006r. Następne zwolnienia lekarskie obejmują okres od 6.03.2006r. do 1.09.2006r. Od 2.09.2006r. do 27.08.2007r. powódka miała przyznane świadczenie rehabilitacyjne w wysokości 100% wynagrodzenia, które stanowiło podstawę wymiaru zasiłku chorobowego.

(dowód: decyzje o przyznaniu świadczeń rehabilitacyjnych akta osobowe teczka B od k- 23a do 29, a.s k- 203- 214).

Po zakończeniu świadczenia rehabilitacyjnego powódka uzyskała zdolności do pracy z ograniczeniem dźwigania. Zalecono także okresowy odpoczynek dla prawej ręki.

Powódka stawiała się do pracy 28.08.2007r. Pismem z dnia 31.08.2007r. powódka wypowiedziała umowę ze skutkiem rozwiązującym na dzień 30.11.2007r.

(dowód: akta osobowe Teczka B k.34a, 35, teczka C k.1).

Po stawieniu się powódki do pracy strona pozwana w związku z zaleceniami lekarskimi podjęła kroki w celu ustalenia, które obowiązki dotychczas przez nią wykonywane muszą zostać wyeliminowane. Chodziło o przygotowywanie i przenoszenie poczęstunków firmowych na tacy, w tym butelek. Ustalono dla powódki nowy zakres obowiązków zgodny z zaleceniami lekarskimi. Pracownicy zostali poinformowani aby pomagać powódce.

(dowód: akta osobowe Teczka C - pismo starszego specjalisty ds. bhp z 5.09.2007r. k.3, zakres obowiązków k.4, zeznanie świadka A. K. k- 536 – 537, zeznanie św. D. M. k- 741 – 744)

Po wypowiedzeniu umowy o pracę powódka korzystała z urlopu wypoczynkowego. A następnie od 19.11.2007r. ze zwolnienia lekarskiego do dnia uzyskania świadczenia rentowego. Zwolnienie lekarskie pochodziło od alergologa i związane było z przewlekłym zapaleniem zatok.

(dowód : zeznanie powódki k- 763, decyzja ZUS o przyznaniu renty k- 215).

Powódka w grudniu 2007r. wystąpiła o wypłatę jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Strona pozwana przekazała organowi rentowemu całości dokumentacji powypadkowej. Organ rentowy pismem z 29.02.2008r. wskazał, że odstępuje od załatwienia wniosku o jednorazowe odszkodowanie wobec nie zakończenia rehabilitacji przez powódkę. Stanowisko swoje podtrzymał odnośnie dalszych wniosków powódki w tym zakresie.

(dowód: pismo ZUS z 29.02.2008r. a.s k-57 - 58,

protokół przekazania dokumentacji a.s. k- 59,

wniosek o wypłatę odszkodowania a.s. k - 62 , zeznanie powódki k- 767).

Powódka przeszła następujące zabiegi operacyjne: 6.07.2006r. (wycięcie ganglionu), 24.05.2008r. (zabieg artroskopii), we wrześniu 2008r. (wykonano neureotomię gałęzi końcowych nerwu międzykostnego tylnego), 11.05.2010r. (kolejna artroskopia), 8.05.2012r. (ponowna artroskopia), 16.12.2012r. usunięto guzek nadgarstka. Miały one na celu zmniejszenie dolegliwości bólowych.

Stwierdzony u powódki ganglion okolicy dłoniowej nadgarstka prawej ręki po stronie promieniowej jest łagodnym guzem tkanek miękkich. Jest bardzo charakterystyczną zmianą, rzadko budzącą wątpliwości rozpoznania. Nie jest znany patomechanizm jego powstania. Powszechnie akceptowaną teorią powstania zmiany jest degeneracja mukoidu. W 10% przypadków powstanie ganglionu ma tło urazowe, ale jest to raczej tylko dodatkowy czynnik do już istniejącej degeneracji mukoidu lub ją nasilający. W większości przypadków leczenie jest leczeniem zachowawczym, polegającym na unieruchomieniu nadgarstka. W przypadku utrzymujących się bólów stosuje się leczenie operacyjne. Wystąpienie bólu samoistnego przy takim typie ganglionu jako wystąpił u powódki jest rzadko spotykane. Ból prawie zawsze jest związany z ruchem i funkcją ręki (nadgarstka), a nie występuje podczas spoczynku ręki. Wystąpienie ganglionu rzadko powoduje w ogóle utrzymywanie się dolegliwości bólowych. Uraz nadgarstka nie spowodował złamania kości łódeczkowatej gdyż w opisie przeprowadzonego w maju 2006r. u powódki badania MRJ nie opisano żadnych objawów świadczących o takim złamaniu w chwili urazu.

Powódka doznała w następstwie upadku stosunkowo niewielkiego urazu nadgarstka, który jednakże pod wpływem innych czynników stał się powodem nasilonych objawów bólowych. Ból w nadgarstku pojawił się bowiem w momencie, kiedy powódka była przeziębiona. Doznany uraz nadgarstka nie powoduje dużego uszczerbku na zdrowiu powódki. Nie spowodował trwałej dysfunkcji ręki, a jeżeli, to jest on niewielki. Nie powoduje on niezdolności powódki do wykonywania lekkiej pracy. Sposób leczenia powódki po urazie był prawidłowy, adekwatny do zgłaszanych przez

nią dolegliwości. Przeprowadzone zabiegi operacyjne wiązały się dążeniem ograniczenia dolegliwości bólowych zgłaszanych przez powódkę. Przepisywane zabiegi rehabilitacyjne miały to również na względzie.

(dowód: opinia biegłego dr M. B. (1) k.804 – 812, pisemna opinia uzupełniająca k.886 – 889,

ustna opinia – protokół rozprawy k- 1247 – 1248, zapis elektroniczny k- 1250)

Powódka jest leczona przez alergologa od 2002r. z powodu przewlekłego nieżyty nosa i obrzęku Quinckiego. Jest uczulona na roztocza kurzu domowego, pyłki drzew, traw, zbóż i chwastów. Stwierdzono także uczulenie na aspirynę i inne środki chemiczne.

Z powodu zapalenia zatok podawane są kortykosteroidy systemowe. Zażywa Seretide 500 dysk, Spiriva Loratadyna, Aromys, w okresie zaostrzeń przy każdym znieczuleniu Merypred.

U powódki występuje astma oskrzelowa przewlekła i alergiczny nieżyt nosa. Dolegliwości ze strony dolnych dróg oddechowych pojawiły się 6.05.2006r. i wówczas przepisany został powódce, po raz pierwszy, lek rozszerzający oskrzela, a w grudniu 2006r. kortykosteroid wziewny – K.548. Takie leczenie jest kontynuowane cały czas. Ujawnienie się astmy oskrzelowej może mieć związek z wypadkiem powódki, gdyż stres związany z leczeniem (z zabiegami operacyjnymi), może być wystarczającym czynnikiem sprawczym rozwoju astmy. Na rozwój astmy u powódki mogą mieć wpływ także: zapalenia zatok, stwierdzony refluks żołądkowo – przełykowy, uczulenie na niesterydowe przeciwzapalne leki przeciwbólowe.

Przebieg astmy u powódki jest łagodny, bez zaburzeń wentylacyjnych, nasilenie duszności pojawia się podczas infekcji zatok i oskrzeli i wtedy następuje intensyfikacja leczenia. Astma oskrzelowa powoduje niewielki uszczerbek na zdrowiu powódki i z jej powodu powódka nie jest niezdolna do pracy. Kortykosteroidy wziewne w dawkach leczniczych są właściwie pozbawione działań ubocznych.

(dowód: opinia biegłego z zakresu chorób płuc B. L. – a.s. k.941 – 944, opinia uzupełniająca k- 1012 – 1013, opinia uzupełniająca ustna biegłej k- 1247, protokół elektroniczny k- 1250).

Stwierdzona u powódki tachykardia nie jest schorzeniem. U powódki brak jest objawów niewydolności krążenia. Występujące u powódki schorzenia kardiologiczne , tj. zmiany zwyrodnieniowe płatków zastawki mitralnej z łagodną niedomykalnością nie są związane z wypadkiem. Z uwagi na schorzenia kardiologiczne powódka nie jest niezdolna do pracy.

(dowód: opinia biegłego kardiologaK. (...) k- 1112- 1115,

ustna opinia uzupełniająca biegłegoK. (...) – protokół rozprawy k. 1167).

Powódka od 14.05.2008r. ma przyznaną rentę przez ZUS z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Okres pobierania renty był przedłużany ostatecznie do 30.09.2013r. Po tej dacie nie przyznano powódce renty gdyż lekarz orzecznik uznał, że powódka jest zdolna do pracy. Powódka odwołała się od decyzji organu rentowego i aktualnie toczy się postępowania sądowe w tej sprawie (oświadczenie powódki do protokołu rozprawy k- 1248).

Wysokość netto pobieranej przez powódkę renty z ZUS do dnia wyrokowania wynosiła:

- od 14.05.2008r. – 813,87 zł,

- od 1.01.2009r. – 820,87 zł,

- od 1.03.2009r. – 868,12 zł,

- od 1.01.2010r. – 868,12 zł,

- od 1.01.2011r. – 905,90 zł,

- od 1.03.2011r. – 932,94 zł,
- od 1.09.2011r. – 932,94 zł,
- od 1.01.2012r. – 932,94 zł,
- od 1.03.2012r. – 995,77 zł,
- od 1.01.2013r. – 995,77 zł,
- od 1.03.2013r. – 1033,56 zł.

(dowód: dokumentacja ZUS a.s k- 215 217)

Wysokość dochodów jakie powódka mogła osiągnąć, gdyby wykorzystywała w okresie od 14.05.2008r. do dnia 30.09.2013r. zachowaną częściową zdolność do pracy i osiągała co najmniej minimalne wynagrodzenie wynikające z obowiązujących przepisów dla pracownika zatrudnionego na pełny etat wnosilo (suma renty otrzymywanej z ZUS i minimalnego wynagrodzenia – obydwie kwoty liczone jako kwoty netto):

- od 14.05.2008r. – 1.659,04 zł,
- od 1.01.2009r. – 1.775,83 zł,
- od 1.03.2009r. – 1.823,08 zł,
- od 1.01.2010r. – 1.852,27 zł,
- od 1.01.2011r. – 1.953,51 zł,
- od 1.03.2011r. – 1.980,55 zł,
- od 1.09.2011r. – 1.980,55 zł,
- od 1.01.2012r. – 2.044,80 zł,
- od 1.03.2012r. – 2.107,63 zł,
- od 1.01.2013r. – 2.177,15 zł,
- od 1.03.2013r. – 2.214,94 zł.

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku jakie zajmowała powódka (samodzielny referent ds. administracyjnych) osiągnęli dochody w kwotach netto:

- za miesiąc XII.2007r. wynagrodzenie zasadnicze: 1996,72 zł

premia za cały rok: 12288,08zł : 12 miesięcy = 658,75 zł

suma miesięcznie : 2655,45 zł

- za okres od 1.01.- 31.03.2008r. wynagrodzenie zasadnicze: 2253,93 zł

premia za trzy miesiące 2014,89zł : 3 miesiące = 671,63 zł

suma miesięcznie: 2925,56 zł

- za okres od 1.04.2008r. do 30.06.2013r. – wynagrodzenie to nie uległo zmianie.

Od 1.07.2013r. wynagrodzenie zasadnicze : 2282,12 zł

premia 30% wynagrodzenia zasadniczego: 684,63 zł

razem: 2966,75 zł

(dowód: zestawienie wynagrodzenia k. k- 1255 i k - 1393 a.s.)

Różnica zatem w dochodach powódki, jaka nastąpiła w okresie od maja 2008r. do 30 września 2013r. przy uwzględnieniu wysokości dochodów jakie mogła osiągnąć gdyby pracowała u strony pozwanej a dochodami jakie uzyskiwała (renta z ZUS) i możliwą do osiągnięcia kwotą wynagrodzenia gdyby wykorzystwała zachowaną zdolność do pracy (co najmniej minimalne wynagrodzenie obowiązujące w okresie dochodzonym pozwem) wynosiła w okresach miesięcznych:

- od 1.03.2008r. – 1.266,51 zł (różnica pomiędzy kwotą 2.925,55 zł a kwotą 1.659,04 zł),

- od 1.01.2009r. – 1149,72 zł

- od 1.03.2009r. – 1.102,47 zł

- od 1.01.2010r. – 1.073,28 zł

- od 1.01.2011r. – 972,04 zł

- od 1.09.2011r. – 945,00 zł

- od 1.01.2012r. – 880,75 zł

- od 1.03.2012r. – 817,92 zł

- od 1.01.2013r. – 748,40 zł

- od 1.03.2013r. – 751,81 zł.

Za okres od maja 2008r. (przyznana renta z ZUS) do stycznia 2009r. (data wniesienia pozwu) powódka utraciła wynagrodzenie (dochód) w wysokości 10.132,08 zł (1.266,51 zł x 8 miesięcy).

W związku z urazem nadgarstka powódce zalecane są zabiegi rehabilitacyjne .

Częstotliwość tych zabiegów wraz z wpływem czasu od wystąpienia urazu zmniejsza się chociaż o celowości korzystania z nich decyduje lekarz prowadzący. Ich zalecanie jest związane przede wszystkim z tym, że powódka wskazuje, że czuje się po nich lepiej.

Z medycznego punktu widzenia zbyt długotrwała rehabilitacja może nie przynosić spodziewanej poprawy. Powódka korzysta z prywatnych zabiegów rehabilitacyjnych.

Powódka ponosi także koszty związane z prywatnymi konsultacjami lekarskimi, dojazdami z tym związanymi. Koszty leków związanych z urazem nadgarstka (maści, bandaże), zakup lekarstw na astmę. Z uwagi na uraz nadgarstka nie ma możliwości wykonywania cięższych prac (ciężkie zakupy, mycie okien) domowych, co wymaga korzystania z pomocy członków rodziny lub opłacanie pomocy. Powódka jeździ na konsultacje do W. lub P..

Poniesione z tego tytułu koszty, to kwota 1000 zł, co miesiąc w okresie od stycznia 2009r. do grudnia 2012r. Od 1.01.2013r. koszty zwiększonych potrzeb, to kwota 800 zł, zaś od 1.10.2013r. to kwota 600 zł.

Częstotliwość zabiegów i wizyt zwiększyła się kiedy powódka miała mieć zabiegi operacyjne. Ostatni zabieg miał miejsce w 2012r.

(dowód : ustna opinia biegłego M. B. k- 1248 – 1248, protokół elektroniczny k- 1250,

zeznanie świadków : J. S. k- 673-677, A. L. k – 677 – 679 , M. S. k- 722 - 724 , zeznanie powódki k- 762 – 768 k- 1094 - 1096, zaświadczenie k- 542, k- 1078).

Renta zatem z tytułu utraconych zarobków i zwiększonych potrzeb wynosi:

- od 1.01.2009r. do 28.02.2009r. – 2.149,72 zł (2.150 zł) (suma kwot 1.149,72 zł
1.000,00 zł)

- od 1.03.2009. do 31.12.2009r. – 2.102,47zł (2.103 zł) (suma kwot 1.102,47 zł
1.000,00 zł)

- od 1.01.2010r. do 31.12.2010r. – 2.073,28 zł (2.074 zł) (suma kwot 1.073,28 zł
1.000,00 zł)

- od 1.01.2011r. do 31.08.2011r. – 1.972,04zł (1.973 zł) (suma kwot 972,04 zł
1.000,00 zł)

- od 1.09.2011r. do 31.12.2011r. – 1.945 zł (suma kwot 945 zł
1.000 zł)

- od 1.01.2012r. do 28.02.2012r. – 1880,75 zł (1.881 zł) (suma kwot 880,75 zł
1.000,00 zł)

- od 1.03.2012r. do 31.12.2012r. - 1817,92 zł (1.818 zł) (suma kwot 817,92 zł
1.000,00 zł)

- od 1.01.2013r. do 28.02.2013r. – 1.548,40 zł (1549 zł) (suma kwot 748,40 zł
800,00 zł)

- od 1.03.2013r. do 30.09.2013r. – 1.551,81 zł (1552 zł) (suma kwot 751,81 zł
800,00 zł)

- od 1.10.2013r. – 600 zł z tytułu zwiększonych potrzeb.

Powódka do dnia wniesienia pozwu poniosła koszty związane z leczeniem skutków wypadku w wysokości 50.131 zł.

(dowód: faktury, paragony – zestawienie k.33

faktury, paragony – zestawienie k.41, dokumenty k- 218 do 402 i od 403 do 476)

Koszty rehabilitacji ponoszone przez powódkę kształtowały się różnie. Średnio miesięcznie powódka ponosiła koszty rehabilitacji w kwocie 450 – 500 zł. Za okres od 1.01.2008r. – X.2008r. poniosła koszty w kwocie 3.100 zł (rachunek z 25.11.2008r.) plus 810 zł.

(dowody: k.345 – 355, 356, 433,

konsultacje lekarskie k. 218 – 247).

Powódka będąc zatrudnioną u strony pozwanej w 2005r. otrzymywała wynagrodzenie zasadnicze, comiesięczną premię w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego oraz nagrody.

(dowód: zestawienie wynagrodzenia powódki za 2005r. k.1378 a.s.)

Powódka w dniu 1.07.2006r. miała przyznane wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2675zł brutto (k. 24 teczka B akt osobowych).

Wysokość dochodów osiągniętych przez powódkę w 2007r. jest niższa niż w 2006r.

o kwotę 4520,14 zł, zaś w 2008r. w stosunku do osiągniętych w 2006r. o kwotę 13660 zł (dowód: druki PIT).

W 2006r. powódka faktycznie przez bardzo krótki okres czasu świadczyła pracę, pozostając następnie na nieprzerwanym zwolnieniu lekarskim od 6.03.2006r. do 1.09.2006r. a potem na świadczeniu rehabilitacyjnym do 27.08.2007r. Oznacza to, że dochody powódki osiągnięte przez nią w 2006r. nie mogą stanowić podstawy do domagania się odszkodowania w wysokości utraconych zarobków, bo w 2006r. powódka otrzymywała nie wynagrodzenie tylko świadczenie z ubezpieczenia społecznego (zasilek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne).

W 2007r. od 28.08.2007r. powódka pobierała świadczenie rehabilitacyjne, zaś następnie wynagrodzenie i zasilek chorobowy. Sposób liczenia zasiłku chorobowego, który nie był związany z wypadkiem, to mniejsza kwota, gdyż taki zasiłek wynosi 80% wynagrodzenia. Skoro zatem obniżone dochody nie były następstwem wypadku, to żądanie odszkodowania stanowiącego wyrównanie do dochodów osiągniętych w 2006r. należy uznać za nieuzasadnione.

To samo dotyczy okresu od 1.01.2008r. do 14.05.2008r. (otrzymanie renty przez powódkę). Zwolnienia lekarskie z okresu 01 – 14.05.2008r. nie pozostają w związku z wypadkiem. Dochody osiągnięte przez powódkę w 2006r. (31088,97 zł) są praktycznie takie same, jakie osiągnęła w 2005r.

(dowód: zestawienie wynagrodzenia powódki za 2005r. k.1378 as.)

Wydatki poniesione przez powódkę w okresie od 2006r. do 02.2014r. to kwota 127112.82 zł , podzielone przez 98 miesięcy, daje średnio miesięcznie kwotę 1297,06 zł.

(dowód: rachunki k.27-44, 218-402, 404-476, 728-738, 1092, 1256-1263,1264)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumenty z akt osobowych powódki, dokumentację medyczną dołączonej do akt sprawy, faktur przedłożonych przez powódkę, których prawdziwość nie była kwestionowana przez strony. Podstawą ustaleń faktycznych były także zeznania świadków J. S., A. L., D. M., P. K., A. K. oraz zeznanie powódki.

Okoliczności powrotu powódki do pracy po zakończeniu okresu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego i czynności podjęte przez stronę pozwaną w celu dostosowania obowiązków powódki do ograniczenia zdrowotnego(w zakresie ograniczenia dźwigania zostały ustalone w oparciu o zeznania świadków P. K. i A. K., które Sąd uznał za wiarygodne. Z zeznań tych wyłania się spójny obraz działań strony pozwanej. Sąd oparł ustalenia faktyczne w zakresie stanu zdrowia powódki na opiniach biegłych sądowych(M. B. (3), B. L. (2), K. I. (2)), które uznał za wiarygodne albowiem są kompletne, oparte na badaniu powódki, odnoszą się do dokumentacji lekarskiej zgromadzonej w sprawie oraz odpowiadają w pełni na pytania zawarte w odezwach kierowanych do biegłych. Każdy z biegłych wydał dwie opinie

pisemne (podstawową i uzupełniającą) oraz ustne opinie uzupełniające. W opiniach tych biegli ustosunkowali się do wszystkich zarzutów stawianych przez strony.

Opinia biegłych z zakresu kardiologii jest w ocenie Sądu jednoznaczna, nie budząca wątpliwości. Biegły wskazał schorzenia kardiologiczne występujące u powódki ale wykluczył jakikolwiek ich związek z urazem jaki powódka doznała w następstwie wypadku przy pracy z dnia 13.06.2006r.

Opinia biegłej z zakresu chorób płuc jest także jednoznaczna i wynika z niej, że rozwój astmy oskrzelowej jest wynikiem zarówno schorzeń samoistnych powódki jak i może mieć związek ze stresem związanym z zabiegami jakim poddawana była powódka. Biegła nie łączyła rozwoju astmy oskrzelowej ze środkami podawanymi powódce podczas zabiegów operacyjnych skoro dolegliwości ze strony górnych dróg oddechowych pojawiły się po raz pierwszy w maju 2006r a pierwszy zabieg operacyjny miał miejsce w lipcu 2006r.

Główny zarzut w toku procesu powódka kierowała w stosunku do opinii biegłego z zakresu ortopedii. Należy wskazać, że Sąd powołał dr B. jako biegłego ad hoc, gdyż nie jest on biegłym wpisanym na listę biegłych sądowych. Osobę tę wskazały obie strony postępowania jako mającą wysokie kwalifikacje z zakresu urazów nadgarstka. Dr B. jest wybitnym specjalistą w tej dziedzinie co podkreślała sama powódka wskazując go jako osobę mogącą wydać opinię w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego opinie wydane przez dr.B. należy uznać za w pełni kompletne, odnoszące się bardzo szeroko do stanu zdrowia powódki, odpowiadające w sposób wyczerpujący na zarzuty stawiane przez strony (zwłaszcza powódkę).

Z powołaniem się na wieloletnią praktykę w leczeniu urazów nadgarstka prawej ręki, biegły wskazał, że powódka w następstwie wypadku doznała stosunkowo niewielkiego urazu.

Powstanie ganglionu to wynik schorzenia samoistnego powódki. Dolegliwości bólowe jakie pojawiły się u powódki doprowadziły do kolejnych zabiegów operacyjnych, który polegały na odnerwieniu

Taki sposób postępowania jest stosowany przy leczeniu przewlekłego bólu.

Stan nadgarstka wskazuje na miernie ograniczoną ruchomość nadgarstka prawego, dość dobrą sprawność ruchową placów. Funkcja chwytna ręki prawej jest zachowana, choć siła chwytu jest osłabiona.

Biegły wskazał, że decydującym badaniem, które daje podstawę do rozpoznania lub wykluczenia istnienia złamania kości łódeczkowatej jest badanie NMR. Badanie takie przeprowadzone u powódki nie wykazało aby złamanie takie miało miejsce. Twierdzenia biegłego w tym zakresie zasługują na wiarę, gdyż rozpoznanie dokonane w lutym 2006 r przez lekarza stwierdzające pęknięcie kości łódeczkowatej prawego nadgarstka opierało się nie na badaniu ww ale na podstawie zdjęcia RTG i USG nadgarstka. Badanie NMR wykonane w maju 2006r nie potwierdziło tego rozpoznania.

Zeznania powódki Sąd Okręgowy ocenił jako wiarygodne w zakresie dolegliwości jakie przedstawiła, z tym, że ocena ich powstania prezentowana przez powódkę budzi wątpliwości.

Z zeznań powódki wyłania się bowiem obraz, że wszystkie jej dolegliwości wiąże ona z wypadkiem. Ocena stanu zdrowia powódki dokonana przez biegłych w opiniach sporządzonych w niniejszej sprawie nie potwierdza takiej konkluzji. Sąd odmówił także wiarygodności zeznaniom powódki w zakresie w jakim przedstawiała ona swój powrót do pracy po zakończeniu świadczenia rehabilitacyjnego i postępowanie pracodawcy. Gdyby postępowanie to rzeczywiście nie respektowało zaleceń lekarza, który wystawił powódce zdolność do pracy to powódka nawiązałaby do tych okoliczności w złożonym przez siebie wypowiedzeniu umowy o pracę. Nie ma co prawda obowiązku podawania przez pracownika przyczyny składanego przez siebie wypowiedzenia umowy o pracę, jednakże gdyby pracownik miał zastrzeżenia do prawidłowości działań pracodawcy to najprawdopodobniej znalazłoby to odzwierciedlenie w treści wypowiedzenia.

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez powódkę w piśmie procesowym z dnia 18.02.2014r. (a.s k- 1256 i nst) a to : o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka P. Ł. (a.s. k- 1285) albowiem w ocenie sądu orzekającego w niniejszej sprawie stan zdrowia powódki został już wykazany na podstawie dowodów przeprowadzonych w sprawie a dalsze wnioski dowodowe zmierzały do przewłoki postępowania oraz dalsze wnioski zawarte w piśmie procesowym z dnia 18.02. 2014r. W ocenie Sądu Okręgowego pozostałe wnioski nie zmierzały do wyjaśnienia sprawy jak np. dowód z nagrania z płyty CD z wywiadem przeprowadzonym z dr M. B. (3), zdjęcia ręki powódki, ulotki leków przyjmowanych przez powódkę , artykuł prasowy, pismo szpitala.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Powództwo w części zasługiwało na uwzględnienie.

Poza sporem pozostawał fakt, że powódka w dniu 13.01.2006 r uległa wypadkowi przy pracy. Należało zatem przede wszystkim ustalić podstawę odpowiedzialności strony pozwanej oraz odnieść się do zarzutów strony pozwanej w zakresie ewentualnego przyczynienia się powódki do wypadku, przedwczesności powództwa oraz przyczynienia się powódki do zwiększenia skutków urazu.

Zasadnie powódka wskazała jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia art.415 kc w zw. z art.300 kp. Przyczyną wypadku z dnia 13.01.2006r było potknięcie się powódki o leżące i w żaden sposób nie zabezpieczone przewody oraz zbyt wąska szerokość przejścia ewakuacyjnego. Okoliczności te wskazują, że strona pozwana naruszyła przepisy BHP co w konsekwencji doprowadziło do zaistnienia wypadku a zatem odpowiada na zasadzie art.415 kc.

Ma rację strona pozwana podnosząc, iż odpowiedzialność pracodawcy na podstawie przepisów kc jest uzupełniająca wobec roszczeń wynikających z przepisów ustawy z dnia 30.10.2002r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych – Dz.U.2002,199.1673 ze zm.

Jednakże Sąd Okręgowy rozpoznający niniejszą sprawę uważa nie ma podstaw do przyjęcia, że pracownik dochodzący roszczeń uzupełniających musi czekać , aż zakończy się postępowanie przed organem rentowym. Należy bowiem mieć na uwadze, że Sąd rozstrzygający roszczenie o zadość uczynienie ocenia całkowitą szkodę jaką poszkodowany poniósł w następstwie wypadku przy pracy, oraz bierze pod uwagę wysokość wypłacanej poszkodowanemu przez organ rentowy renty.

W ramach ustawy tzw. wypadkowej nie są wypłacane inne roszczenia których w niniejszej sprawie dochodzi powódka jak np. koszty leczenia, zadośćuczynienie.

Należy zauważyć, że w wyroku z dnia 12.10.1999r. II UKN 14/99 LEX nr 151535 , SN wskazał, że funkcję naprawienia szkody wypełnia odszkodowanie, natomiast zadośćuczynienie spełnia funkcję łagodzącą za doznaną, niewymierną materialnie krzywdę. Jednorazowe odszkodowanie nie podlega odliczeniu od zadośćuczynienia przysługującego poszkodowanemu na podstawie art. 444§1 kc, natomiast powinno być wzięte pod uwagę przy określeniu wysokości zadośćuczynienia , co nie jest równoznaczne z mechanicznym zmniejszeniem sumy zadośćuczynienia o kwotę odszkodowania. (wyrok SN z 24.10.2003r. I CK 410/02 , LEX nr 82269).

Zarzut strony pozwanej jakoby powódka przyczyniła się do wypadku lub zwiększenia szkody jest w świetle okoliczności faktycznych sprawy całkowicie bezzasadny. Strona pozwana w toku procesu nie wykazała żadnych faktów mających potwierdzić jej twierdzenie .

Wyłączną przyczyną wypadku (potknięcie powodującego upadek powódki) były leżące na podłodze niezabezpieczone przewody elektryczne, których nie można było ominąć z uwagi na szerokość przejścia. Ponadto potknięcie nastąpiło w czasie przenoszenia dokumentów przez powódkę co utrudniało obserwowanie podłoża. Zarzut strony pozwanej (k-580), że powódka przyczyniła się do wypadku bo wybrała węższe przejście jest całkowicie bezzasadny. Skoro było przejście to powódka mogła z niego korzystać, a to do strony pozwanej należy w taki sposób organizować miejsce pracy aby odpowiadały one wymogom przepisów BHP.

Konkludując powyższe strona pozwana ponosi odpowiedzialność za wypadek powódki z dnia 13.01.2006r i brak jakichkolwiek przesłanek do przyjęcia, że powódka przyczyniła się do jego zaistnienia lub do zwiększenia skutków wypadku. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że powódka podjęła leczenie adekwatne do stanu zdrowia, niezwłocznie kiedy tylko powstała taka potrzeba. Powódka opiera swoje roszczenia na treści art. 444 i 445 k.c. Zgodnie zaś z art. 361§ 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika.

Odnosząc się do poszczególnych roszczeń dochodzonych w niniejszej sprawie należy wskazać, że wysokość dochodzonego przez powódkę zadośćuczynienia nie znajduje uzasadnienia w okolicznościach faktycznych sprawy. Uraz nadgarstka jaki powódka doznała był niewielki i z opinii biegłego ortopedy (specjalisty z zakresu chirurgii nadgarstka) powódka nie była z tego tytułu niezdolna do pracy. Podstawową kwestią zdrowotną, która pojawiła się u powódki i która powodowała przeprowadzenie kolejnych zabiegów operacyjnych było powstanie ganglionu. Geneza jego powstania nie jest znana. W 10 % powstanie ganglionu ma tło urazowe ale i w tym przypadku uraz jest tylko dodatkowym czynnikiem. Za powstanie bowiem tej zmiany (ganglionu) odpowiada degeneracja mukoidu. Uraz może tylko nasilić tę zmianę co oznacza, że zabiegi polegające na usunięciu ganglionu i jego leczeniu tylko w niewielkim stopniu są związane z urazem nadgarstka jaki powódka doznała na skutek upadku w dniu 13.01.2006r.

Sam ganglion nie powoduje dolegliwości bólowych. Powódka nie doznała w następstwie upadku złamania kości łódeczkowatej. Oznacza to, że uraz nadgarstka tylko w niewielkim stopniu miał wpływ na dolegliwości bólowe powódki a to one były przede wszystkim podstawą do podejmowania przez lekarzy decyzji o kolejnych zabiegach operacyjnych u powódki. Były bowiem one związane z chęcią wyeliminowania bólu. W związku z powyższym ilość zabiegów operacyjnych jakie przeszła powódka tylko w części jest związany z samym urazem. To samo odnosi się do konieczności zabiegów rehabilitacyjnych jakim jest poddawana powódka. Są one związane z poprawą samopoczucia powódki, ich częstotliwość ulegała zwiększeniu po kolejnych zabiegach operacyjnych. Uzasadniając wysokości dochodzonego zadośćuczynienia powódka wskazała na nasilenie objawów astmy, ograniczoną możliwość zażywania leków przeciwbólowych (z uwagi na alergię) ograniczoną sprawność prawej ręki co powoduje konieczność korzystania z pomocy osób trzecich, utratę zdolności do pracy, brak perspektyw w zakresie podnoszenia kwalifikacji.

Oceniając wpływ wypadku na rozwój kariery zawodowej powódki to należy zauważyć, że powódka jest z wykształcenia technikiem odzieżowym o specjalności krawiectwo. Jak wynika z jej życiorysu nigdy w tym zawodzie nie pracowała. Po ukończeniu szkoły w 1996r cała jej kariera zawodowa do zatrudnienia u strony pozwanej to praca jako tele-agent. Powódka do chwili wypadku nie podjęła studiów stąd jej twierdzenie, żeby je podjęła (skoro przez 10 lat tego nie zrobiła) trudno uznać za wiarygodne. Uraz jakiego doznała powódka nie wyklucza nauki języka angielskiego, którą to naukę powódka podjęła w okresie zatrudnienia u strony pozwanej. Powódka nie utraciła zdolności do pracy (była uznana przez lekarza orzecznika ZUS za częściowo niezdolną do pracy) a od 1.10.2013r za osobę, która nie jest niezdolna do pracy. Powódka wskazywała ponadto, że nasilenie astmy oskrzelowej jest wynikiem urazu i leczenia jakim się poddawała i poddaje z tego tytułu.

Powódka od 2002 r jest leczona z powodu przewlekłego nieżyty nosa, obrzęku Ounickiego i w związku z alergią. Objawy astmy, które uwidoczniły się u powódki w 2006r mogły mieć związek ze stresem wywołanym wypadkiem, z leczeniem (zabiegami operacyjnymi) a także być związane z zapaleniem zatok, stwierdzonym refluksem żołądkowo-przełykowym, alergią. Oznacza to, że rozwój astmy tylko w pewnym zakresie może być związany z urazem jakiego doznała powódka. Z kolei schorzenia kardiologiczne powódki nie są następstwem wypadku.

Powyższe okoliczności dają podstawę do uznania, że 80 tys. zł tytułem zadośćuczynienia stanowi pełną rekompensatę za doznaną krzywdę – art. 445 §1 kc. Poza tym co wskazano wyżej, Sąd Okręgowy ustalając wysokość zadośćuczynienia kierował się takimi okolicznościami jak ilość zabiegów operacyjnych jakie przeszła powódka, ograniczenie aktywności fizycznej, ból, trwającą nieprzerwanie rehabilitację, stres związany z zabiegami operacyjnymi. Uwzględnił jednakże wpływ schorzeń samoistnych na stan zdrowia powódki..

Powództwo w tym zakresie ponad kwotę zasądzoną podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.444§2 kc poszkodowany , który doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia może domagać się odszkodowania. Powódka dochodziła odszkodowania w wysokości poniesionych kosztów leczenia w kwocie 50 131 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu stronie pozwanej. Powódka wykazała wysokość poniesionych w tej kwocie wydatków. Okoliczność ,że powódka przeszła 3 zabiegi operacyjne prywatnie a mogła je przejść w ramach NFZ nie oznacza, że powódce nie przysługuje zwrot poniesionych z tego tytułu wydatków. Okolicznością powszechnie znaną jest długość oczekiwania na zabiegi w ramach NFZ a ponadto osoba poszkodowana ma prawo szukać pomocy u lekarzy, którzy według niej mają odpowiednie kwalifikacje do leczenia takich schorzeń jakie uwidoczniły się u niej. W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie wszystkie wykazane koszty są związane (bezpośrednio lub pośrednio) z przebiegiem leczenia urazu, jaki powódka doznała na skutek wypadku.

Roszczenie w tym zakresie podlegało uwzględnieniu w całości.

Powódka dochodziła odszkodowania w kwocie 18 180,14 zł za utratę dochodów za okres od 13.01.2006r do dnia wytoczenia powództwa wraz ustawowymi odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia pozwu stronie pozwanej.

Wskazała, że utraciła dochody za 2007 r w wysokości 4520,14 zł w stosunku do dochodów z 2006 r. a za 2008r dochody w kwocie 13660 zł .W ocenie Sądu Okręgowego roszczenie w tym zakresie podlegało uwzględnieniu tylko do kwoty 10132 zł. Kwota ta stanowi skapitalizowaną rentę z tytułu utraconego zarobku za okres od dnia 05.2008 -12.2008r. Powódka w tym okresie pobierała rentę z ZUS w wysokości 813,87 zł(netto) zaś gdyby pracowała mogłaby osiągnąć dochody w kwocie 2925,55 zł miesięcznie (netto).Uwzględniając zachowaną częściową zdolność do pracy powódki i możliwość osiągania z tego tytułu co najmniej minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w 2008r tj. kwoty 845,17 zł (netto),powódka utraciła miesięcznie dochód w kwocie 1266,51 zł co pomnożone przez 8 miesięcy daje kwotę 10132 zł, (2925,55 -(813,87+845,17 zł)=1266,51 zł x 8 miesięcy .

Oddalając roszczenie ponad kwotę zasadzoną Sąd wziął pod uwagę, że powódka nie wykazała zasadności dalszych roszczeń w tym zakresie. Twierdzenie powódki, że utraciła dochody w 2007 r w stosunku do 2006r w wysokości 4520,14 zł ,która to utrata powinna obciążać stronę pozwaną nie może być podstawą do uwzględnienia roszczenia .Powódka do 30.11.2007r pozostawała w zatrudnieniu otrzymując świadczenie rehabilitacyjne do 27.08.2007r w pełnej wysokości tj. 100% wynagrodzenia. Samo porównanie wysokości dochodów uwidocznione w PIT za 2007r z dochodami wskazanymi w druku za 2006 r nie może samo w sobie przesądzać o zasadności roszczenia.

Zestawienie wynagrodzenia powódki osiąganego przez nią w 2006r wskazuje, że powódka otrzymywała nagrody i nie można uznać z dużą dozą prawdopodobieństwa, że uzyskiwałyby je również w 2007r. gdyby pracowała. Ponadto powódka nie została zwolniona z pracy przez stronę pozwaną ale sama wypowiedziała umowę pismem z dnia 31.08.2007r mimo , że uzyskała zdolność do pracy na dotychczas zajmowanym stanowisku z ograniczeniem co do dźwigania. Strona pozwana podjęła kroki zmierzające do ograniczenia dźwigania przez powódkę, jednakże nie było możliwości sprawdzenia w jaki sposób to działa, bo powódka pracowała kilka dni a następnie przebywała na urlopie wypoczynkowym i pod koniec wypowiedzenia na zwolnieniu lekarskim, które związane było z przewlekłym zapaleniem zatok.

Sąd oddalił roszczenie w wysokości 10600 zł sformułowane przez stronę powodową jako skapitalizowana renta. Pod tak sformułowanym roszczeniem powódka dochodziła kwoty10 tys. zł z tytułu dopłaty do samochodu wyposażonego w automatyczną skrzynię biegów oraz koszt zakupu specjalnej klawiatury do komputera. Powódka nie wykazała zasadności i wysokości roszczenia. Okoliczności faktyczne nie wykazały, że z uwagi na niepełnosprawność ręki powódka może prowadzić samochód tylko z automatyczną skrzynią biegów. To samo odnosi się do specjalnej klawiatury do komputera. Nie wykazano aby powódka musiała się posługiwać taką klawiaturą.

Roszczenie o rentę Sąd Okręgowy uwzględnił częściowo. Powódka dochodziła comiesięcznej renty z tytułu utraconych zdolności do pracy zarobkowej i zwiększonych potrzeb od stycznia 2009r w łącznej wysokości 4693,95 zł. Rentę z tytułu utraconej zdolności do pracy powódka wywodziła z twierdzenia, że jest niezdolna do pracy zarobkowej a skoro

mogła pracując nadal u strony powodowej osiągać dochody w wysokości około 3 tys. zł to po uwzględnieniu wysokości renty otrzymywanej z ZUS-u w kwocie około 820 zł utraciła dochody w wysokości 2200 zł miesięcznie.

Roszczenie w tym zakresie podlegało uwzględnieniu w części. Wbrew odmiennemu twierdzeniu powódki była ona do 30.09.2013r częściowo niezdolna do pracy co wynikało z orzeczenia lekarza orzecznika ZUS oraz z opinii biegłego z zakresu ortopedii. Biegły dr B. wskazał, że powódka ma tylko pewne ograniczenia w zakresie dźwignia(nadmiernego obciążania nadgarstka prawej ręki) ale wręcz zalecana jest praca. Podkreślił, że zabieg operacyjny, który ostatnio miał miejsce w grudniu 2012 r miał na celu przede wszystkim wyeliminowanie dolegliwości bólowych.

Oznacza to, że roszczenie w zakresie renty z tytułu utraconych dochodów podlegało uwzględnieniu w wysokości zasądzonej przy przyjęciu, że powódka do 30.09.2013r była częściowo niezdolna do pracy a od 1.10.2013r nie jest niezdolna do pracy oraz przy uwzględnieniu wysokości otrzymywanej przez powódkę renty z ZUS- w tym okresie i wysokości wynagrodzenia jakie powódka mogła osiągnąć gdyby wykorzystywała zachowaną zdolność do pracy i osiągała co najmniej minimalne wynagrodzenie. Roszczenie przewyższające kwotę zasądzoną Sąd oddalił jako nieuzasadnione.

Powództwo w zakresie kwoty 2493,95 zł miesięcznie z tytułu zwiększonych potrzeb Sąd Okręgowy uwzględnił częściowo w wysokości wskazanej w wyroku.

Na kwotę dochodzoną przez powódkę składało się ; konsultacje lekarskie, stała opieka medyczna chirurgiczno-ortopedyczna - 140 zł, lekarstwa, środki opatrunkowe, materiały rehabilitacyjne 50 zł, stała rehabilitacja 1370,25 zł, koszty przejazdów środkami komunikacji publicznej na konsultacje medyczne i rehabilitację 99,70 zł, koszty związane z dojazdami PKP do W. na konsultacje medyczne 184 zł, konsultacje medyczne związane z leczeniem astmy i alergii 400 zł, koszty pomocy domowej 250 zł.

Z okoliczności sprawy wynika, że powódka korzystała i będzie korzystała z konsultacji lekarskich(lekarzy z W., P.),zlecane jej są zabiegi rehabilitacyjne, których częstotliwość z upływem czasu powinna ulegać zmniejszeniu, z tym, że Sąd wziął pod uwagę, że przynajmniej dwa razy w roku jest możliwość korzystania z zabiegów rehabilitacyjnych finansowanych z NFZ, zaś z uwagi na fakt, że ostatni zabieg operacyjny miał miejsce w grudniu 2012 r, to częstotliwość zabiegów rehabilitacyjnych od 2013r powinna ulegać stopniowemu zmniejszeniu. Z opinii biegłego sądowego dr B. wynika, że z upływem czasu zabiegi rehabilitacyjne nie są wskazane gdyż mogą przynosić zamiast poprawy pogorszenie stanu zdrowia, Organizm przyzwyczaja się bowiem do danych zabiegów. Są one zalecane raczej dlatego, że to powódka twierdzi, że przynoszą jej poprawę samopoczucia niż ze względów czysto medycznych. Ponieważ są one zalecane przez lekarza prowadzącego nie można przyjąć, że są jednakże zbędne. Wydatki związane z zakupem środków medycznych- lekarstwa, opatrunki wskazane przez powódkę tylko w części mogą obciążać stronę pozwaną. Lekarstwa bowiem związane ze schorzeniami kardiologicznymi stwierdzonymi u powódki nie mogą obciążać strony pozwanej gdyż schorzenia te nie mają związku z wypadkiem, są schorzeniami samoistnymi. Dotyczy to także wydatków związanych z konsultacjami lekarzy kardiologów. Odnośnie wskazanych przez powódkę wydatków związanych z konsultacjami lekarskimi z astmą i zakupem lekarstw na to schorzenie to mogą obciążać one tylko w części stronę pozwaną. Astma oskrzelowa bowiem jest następstwem zarówno schorzeń samoistnych powódki tj. przewlekłego alergicznego nieżytu nosa, refluksu żołądkowo-przełykowego) jak i mogło mieć związek ze stresem związanym z zabiegami operacyjnymi jakimi powódka była poddawana. Należy jednakże mieć także na uwadze(co już wyżej wskazano przy rozważaniu odnośnie zadośćuczynienia), że zabiegi operacyjne jakie przeszła powódka także tylko w części są następstwem urazu jakiego doznała w następstwie wypadku. Wpływ na stan nadgarstka miały także schorzenia samoistne powódki(degeneracja mukoidy). Okoliczność faktyczne sprawy wskazują, że powódka nie wymaga pomocy osób trzecich, ewentualnie okresowo i to tylko przy cięższych pracach. Powyższe oznacza, że kwota 2493,95 zł nie znajduje uzasadnienia. W ocenie Sądu Okręgowego kwota 1000zł do 31.12.2012r (ostatni zabieg operacyjny), a następnie 800 zł do 30.09.2013r i 600 zł od 1.10.2013r jest kwotą odpowiednią. Należy przy tym mieć na uwadze, że oceniając wysokość renty z tytułu zwiększonych potrzeb nie jest możliwe ściśle wyliczenie jej wysokości. Oceniając zwiększone potrzeby powódki Sąd Okręgowy miał na uwadze przede wszystkim zabiegi rehabilitacyjne jakimi powódka jest poddana, konsultacje lekarskie, środki medyczne w zakresie o jakim mowa wyżej. Wykazana

wysokość wydatków jakie powódka ponosiła z tytułu rehabilitacji nie daje podstaw do przyjęcia za zasadne kwoty 1370,25 zł miesięcznie na zabiegi rehabilitacyjne. Z dołączonych do pozwu rachunków związanych z rehabilitacją i twierdzeń pozwu wynika, że w okresie od lutego 2006r. do końca grudnia 2008r. powódka poniosła koszty rehabilitacji w wysokości 11650 zł co miesięcznie daje kwotę 332,80 zł. Z kolei z rachunków za 2008r. wynika, że koszty rehabilitacji to 5240 zł (rachunki a.s k- 351 do 355) co podzielone przez 12 miesięcy daje kwotę 436,66 zł. Także kwota związana z kosztami leczenia powódki i dochodzona pozwem to 50131 zł co podzielone przez 35 miesięcy (za okres od lutego 2006r. do koniec grudnia 2008r.) daje miesięcznie kwotę 1432 zł.

Wysokość zasądzonej renty z tytułu zwiększonych potrzeb to suma następujących kwot :140 zł konsultacje lekarskie, lekarstwa, opatrunki , materiały rehabilitacyjne 50 zł, 400 zł rehabilitacja, dojazdy 210 zł, leczenie astmy 100 zł. , pomoc domowa 100 zł. Brak podstaw do uwzględnienia kosztów pomocy domowej oraz kosztów związanych z leczeniem alergii jako choroby samoistnej w wyższym rozmiarze. Zmniejszenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb do kwoty 800 zł związana jest ze zmniejszeniem kosztów rehabilitacji do kwoty 300 zł i braku podstaw do uwzględniania kosztów pomocy domowej. Kwota renty w wysokości 600 zł to : zabiegi rehabilitacyjne 200 zł, leczenie astmy 100 zł, lekarstwa i konsultacje 200 zł i koszty dojazdów na konsultacje i zabiegi 100 zł.

Za zasadne Sąd uznał także roszczenie o ustalenie (art. 189 k.p.c.) odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki mogące wystąpić na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 13.01.2006r. Według opinii biegłego z zakresu ortopedii rokowania na przyszłość są niepewne i nie wiadomo jeszcze jakie ewentualne schorzenia się pojawią.

Orzeczenie o odsetkach znajduje oparcie w art. 481 k.c.

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje oparcie w art. 100 kpc.

Wynik sprawy wskazuje, że powódka jest stroną , która wygrała co do zasady, chociaż nie co do wysokości. Okoliczności, że wysokość dochodzonych roszczeń nie została w całości uwzględniona nie oznacza, że powódka nie może być uznana za stronę wygrywającą proces. Powyższe oznacza, że strona pozwana w oparciu o art.113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych winna zwrócić opłatę do uwzględnionej wysokości powództwa, od uiszczenia której powódka była zwolniona oraz koszty opinii biegłych, zaś pozostałe koszty obciążają Skarb Państwa. Opłata sądowa wynosi 8280 zł (5% od 165 593 zł /wartość uwzględnionego powództwa/ kwota ta to suma następujących kwot :

- 80 tys. zł - zadośćuczynienie

- 50131 zł oraz 10132 zł - odszkodowanie

-25330 zł (wysokość rocznej renty - zasądzona renta za 2009r to 25 330 zł (2x 2150zł plus 10 x 2103 zł) zaś koszty opinii biegłych to kwota 1331,28 zł / post. k-916 ,k-951, 1142,1169/.

Orzeczenie z pkt IV wyroku znajduje oparcie w art § 6pkt.6 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielanej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2002.163.1349 ze zm.).

Ponieważ przedmiotem sprawy były roszczenia znajdujące oparcie w przepisach kodeksu cywilnego brak było podstaw do ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnikowi powódki w oparciu o art.11 cyt. rozporządzenia .

Orzeczenie z pkt. VII w stosunku do strony pozwanej znajduje oparcie w art.100 kpc. , zaś w stosunku do interwenienta ubocznego w art. 107 k.p.c. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zasądzenia na rzecz interwenienta ubocznego kosztów interwencji od powódki w zakresie oddalonego powództwa z przyczyn wskazanych wyżej.